

Aktivitet / Rutin				
013 Krisplan vid oväntad händelse / olycka				
Dokumentet framtaget av Roland Östberg	Dokumentet framtaget 2022-01-10	Godkänt av Tobias Jönberg	Uppdaterad 2022-10-10	sida 1(17)

Krisplan för Växjöortens Fältrittklubb

Innehållsförteckning

Mål och syfte	3
När krisplanen träder i kraft.....	3
Krisgruppens uppdrag samt mandat	4
Första hjälpens LABC	5
Olyckor vid tävling och evenemang	8
Olyckor vid lektionsverksamhet.....	10
Olyckor vid arbete.....	13
Olycka med allvarligt skadad/avliden häst.....	14
Dödsfall/allvarlig olycka	15
Övergrepp	15
Brand	15
Kontakt med media.....	16
Viktiga telefonnummer	17
Svenska Ridsportförbundets kontakter vid krissituation.....	17

Mål och syfte

”En kris är en oväntad händelse som riskerar att skada våra deltagare, våra medlemmar, våra ledare, vår verksamhet och vårt varumärke”

Målet med den här krisplanen är att hjälpa de ledare som finns i föreningens verksamhet att få kunskap om vad som behöver göras om en kris uppstår. Krisplanen är också en påminnelse om att ”tänka efter innan” och i största möjliga mån undvika kriser av olika slag.

När krisplanen träder i kraft

Vem som helst i verksamheten har rätt att larma för kris. Det gör man genom att ta kontakt med någon i krisgruppen och meddelar situationen.

Kontaktdad krisgruppsperson tar sedan kontakt med övriga i krisgruppen och gör en bedömning av läget och agerar därefter.

Krisgruppen

I föreningen finns en vald krisgrupp bestående av föreningens ordförande samt ytterligare två personer (kan lämpligen vara annan styrelseledamot). Krisgruppen väljs varje år i samband med årsmötet. I krisplanen ska alltid finnas en uppdaterad kontaktlista till krisgruppen.

Föreningens krisgrupp består av styrelsens:

Ordförande

Kassör

Sekreterare

Krisgruppens uppdrag samt mandat

Krisgruppen har i uppdrag att:

- Fördela och prioritera arbetsuppgifterna.
- Fördela tillgängliga resurser
- Samla in och vidarebefordra information.

Krisgruppen utser följande roller inom gruppen:

- En ordförande, det vill säga en person som har det yttersta ansvaret och vars primära uppgift är att leda och fördela arbetet.
- En informatör som bör ha uppgiften att ha ansvaret för att informera utåt och att inhämta information.
- En sekreterare som har till ansvar att dokumentera det som händer. Skriv ner efter en tidsaxel vad som hände när. När fick ni information, fattade beslut etc. Efteråt kan det vara svårt att minnas vad som hände först och vad som hände sen och då försvinner möjligheten att utvärdera på ett bra sätt.

Krisgruppen har fullt mandat att fatta beslut kring krisen som uppstått. De tar hjälp av de personer som de har behov av.

Om någon i krisgruppen är personligt berörda av det som skett, byts den personen ut mot någon annan. I första hand hämtas den nya personen från föreningens styrelse.

Agenda för krisgruppen:

1. Orientering
2. Bedömning av krisens allvar
3. Agera
4. Informera, vilken information behöver skrivas.
 - Internt
 - Deltagare
 - Massmedia
5. Vem gör vad?
6. Uppföljning

Första hjälpens LABC

L = LÄGE

1. Se över olycksplatsen innan du springer fram till den skadade. Det kan finnas risker både för dig och den skadade.

- Till exempel lös, orolig häst vid väg
- Varna trafiken

A = ANDNING

1. Kontrollera om den skadade andas. SE-LYSSNA-KÄNN

2. Om den skadade inte andas skapa fri luftväg genom att

- Böja huvudet försiktigt bakåt
- Sätta två fingrar under hakan och lyfta upp underkäken
- Kontrollera igen SE – LYSSNA – KÄNN

3. Om personen har onormal andning eller inte andas alls, eller du är osäker ska du bedöma det som att personen har drabbats av hjärtstopp, larma 112 och starta hjärt-lungräddning.

- Bröstkompressioner – 30 gånger
- Inblåsning – 2 inblåsningar'
- Larma 112

- Fortsätt att göra 30 kompressioner och ge 2 inblåsningar tills hjälp anländer eller att personen andas med normala andetag.
4. **Medvetslös person som andas ska ligga i stabilt sidoläge.**
 5. **Fortsätt att övervaka den skadade**

B = BLÖDNING

1. **Kraftig blödning behöver stoppas snabbt.**

- Tryck ihop sårkanterna med tummarna och pressa kraftigt
- Lagg den skadade ner, men bibehåll fingertrycket hela tiden
- Förebygg cirkulationssvikt – skadechock genom att lägga benet högt
- Släpp inte trycket – be någon annan att larma

2. **Måttlig blödning stoppas genom att**

- lägg den skadade ner – håll den skadade kroppsdelens högt
- lägg ett förband och eventuellt ett tryckförband

C = CIRKULATIONSSVIKT, CHOCK

1. Cirkulationssvikt kan uppstå vid stor inre och yttre blödning. Symtom:

- Matthet och slöhet
- Blek hud, blåa läppar, kallsvettig
- Snabb och flämtande andning, snabb och svag puls
- Törst

2. LARMA 112! Måste snabbt till sjukhus!

- Lägga den skadade ner – huvudet lågt och benen högt
- Stoppa synlig blödning
- Skydda mot kyla och kraftig värme
- Lindra smärta, placera den, skadade i en bekväm ställning
- Försök avleda ångest och oro, tala lugnande, sitt kvar hos den skadade
- Ge aldrig något att dricka
- Flytta inte den skadade i onödan

3. Om den skadade är medvetslös

- Kolla andning och puls
- Ingen andning och ingen puls – KRÄVER HJÄRT – LUNG – RÄDDNING
- LARMA 112 så får du instruktioner

Olyckor vid tävling och evenemang

Förberedelser innan tävling/eventemang:

- Förvarna ambulanscentral om evenemanget och var det äger rum.
- Förbered speakerns information till publiken om ev skador och ev avbrott i tävlingen
- Hästtransport som kan föra skadad eller avlivad häst från platsen.
- Tillgång på avskärmning kring skadad häst eller ryttare.
- Eventuellt avbrytande av tävling, under vilka omständigheter (läs nedan).
- Vem hanterar olyckor som drabbar publiken?
- Vem tar beslut om, och kontaktar jourhavande präst eller kommunens krisgrupp.
- Vem från tävlingsledningen tar kontakt med krisgruppen som informerar media.
- Uppgradera kollektiv olycksfallsförsäkring för icke-medlemmar hos Länsförsäkringar inför nationell tävling.

Uppgifter som bör förberedas, fördelas och bemannas innan tävling/eventemang:

- Krisledare/huvudansvarig – kan vara tävlingsledaren, den enligt TR utsedde säkerhetsledaren eller annan lämplig person.
- Då ambulans tillkallats, se till att någon möter vid infart eller visar vägen.
- Någon som ev kan följa med i ambulans.
- Chaufför till hästtransport, samt funktionärer beredda att snabbt sätta upp avskärningsdukar.
- Någon som tar hand om anhöriga och publik.
- Någon som ev informerar anhöriga som ej är på plats samt pressansvarig på SvRF, kom dock ihåg att det är polisens sak att informera anhöriga vid dödsfall och svårare olyckor.
- Någon som kontaktar krisgruppen.
- En talesman som framför de besked som krisledaren, i regel tävlingsledaren, beslutat.

Skäl att avbryta en tävling är:

- att förhållanden på tävlingsplatsen orsakat eller riskerar orsaka en olycka.
- att en ryttare eller funktionär avlider på tävlingsplatsen till följd av en hästolycka och dödsfallet är bekräftat.
- att om en ridhäst dör eller måste avlivas på banan återupptas tävlingen när förhållandena så medger.
- att om en ponny förolyckas på tävlingsbanan avgör omständigheterna om tävlingen ska fortsätta.

Samtliga funktionärer vid en tävling ska förse med en telefonlista med uppgift om till vem inom organisationen de ska vända sig om en olycka inträffar. Telefonlistan ska innehålla följande:

- larmnummer (112)
- ev. tävlingsläkare
- sjukvårdsansvarig på tävlingsplatsen
- tävlingsledaren
- tävlingsveterinär
- hovslagare
- anläggningsansvarig för verktyg
- klubbordförande
- rådgivningsnummer
- jourhavande präst eller kommunens krisgrupp
- distriktets säkerhetsinformatör
- informationschef på Svenska Ridsportförbundet
- säkerhetsansvarig på Svenska Ridsportförbundet

Här ska även framgå vem från krisgruppen som ska uttala sig mot press och allmänhet.

Vilka ska meddelas vid olycka

- anhöriga
- klubbens ordförande/krisgruppen
- distriktets säkerhetsinformatör (dödsfall/allvarlig olycka)
- informationschef på Svenska Ridsportförbundet (dödsfall/allvarlig olycka)
- säkerhetsansvariga på Svenska Ridsportförbundet (dödsfall/allvarlig olycka)
- uppmana funktionärer att ringa hem och berätta vad som hänt

Efter tävlingen/eventemanget

- tänk på att även tjänstgörande funktionärer kan behöva hjälp att bearbeta det som inträffat
- utvärdera krisarbetet och dokumentera händelserna (se krisgruppens uppdrag s. 2)
- föreningen tar emot eventuella skadeståndsanspråk och lämnar dessa vidare till sitt försäkringsbolag – utan att ta ställning i eventuella ansvarsfrågor.

Olyckor vid lektionsverksamhet

- Organisera och fördela uppgifter så ni arbetar effektivt.
- Någon hämtar sjukvårdsutrustning och filter som finns på läktaren i stora ridhuset, tv i dynbox när man går upp för trappan.
- Hjärtstartare finns i cafeterian vid behov.
- Du eller någon sjukvårdskunnig tar hand om den skadade.
- Larma 112 vid behov, ring hellre en gång för mycket!
- Någon tar hand om övriga elever.
- Någon tar hand om hästen/hästarna.
- Om ambulans tillkallats, se till att någon möter den vid infarten och visar vägen.
- Ska den skadade till sjukhus kan det vara bra om någon åker med.
- Meddela ordförande och anhöriga så fort som möjligt. (Vid dödsfall/allvarlig olycka se nedan.)
- Ställ i ordning cafeterian till mötesplats
- När det lugnat sig, samla ihop elever och gå igenom vad som hände.
- Fyll i dokumentationsblankett - olycksrapport
- Följ i efterhand upp hur den skadade mår.

Att sätta elever och närvarande i arbete är ett sätt att komma ifrån eventuell panik. Instrukören bör omedelbart ta befälet i olyckssituationer för att inge lugn.

Uppföljning av olycka

Tjänstgörande ridlärare kan behöva hjälp att bearbeta det som inträffat, hen kan drabbas av ångest och känslor av självanklagelser. Svenska ridsportförbundet kan förmedla kontakter till lämpliga personer som kan hjälpa ridläraren att gå vidare.

Ridläraren fyller i en dokumentationsblankett med beskrivning av händelsen och skadan. Blanketten ska förvaras på ridskolan i pärm märkt ”dokumentationsblankett olyckor” i händelse att försäkringsanspråk lämnas senare. Även om en olycka inte verkar så allvarlig ska händelseförloppet dokumenteras och en anmälan ska göras till försäkringsbolaget. Anledningen är att det senare kan uppstå ett men för den drabbade som kan härledas till olyckan. Då är det viktigt att det finns dokumentation om den drabbade ska kunna få ut ersättning.

Olyckor vid uteritt och enskild ridning på VFK's anläggning

Innan uteritt: skriv på respektive stalls informationstavla vilken runda du rider och vid vilket klockslag du rider iväg.

- Organisera och delegera arbetet så ni arbetar effektivt.
- Om du är ensam i stallet/ridhuset, tillkalla hjälp.
- Du eller någon sjukvårdskunnig tar hand om den skadade.
- Någon hämtar sjukvårdsutrustning och filter som finns på läktaren i stora ridhuset, tv i dynbox när man går upp för trappan.
- Hjärtstartare finns i cafeterian vid behov.
- Larma 112 om det behövs.
- Någon tar hand om hästen.
- Har ambulans tillkallats, se till att någon möter och visar vägen.
- Ska den skadade till sjukhus kan det vara bra om någon åker med.

Vid olycka kontakta:

- Anhöriga
- Ordförande Tobias Jönberg 0761 35 44 91

Vid dödsfall/allvarlig olycka kontakta:

- **Larma 112**
- Ordförande Tobias Jönberg 0761 35 44 91 som sammankallar krisgruppen. Ordförande tar kontakt med vården alternativt **polisen som i sin tur meddelar anhörig.**

Olyckor vid arbete

Ha alltid mobiltelefon med dig i arbetet!

- Larma 112 om det behövs.
- Om du är ensam vid olycksplatsen, tillkalla hjälp
- Kontakta Ordförande Tobias Jönberg 0761 35 44 91
- Organisera och delegera arbetet så ni arbetar effektivt.
- Du eller någon sjukvårdskunnig tar hand om den skadade.
- Filtar och sjukvårdsutrustning finns på läktaren i stora ridhuset, i en låda till vänster när du går upp för trappan.
- Hjärtstartare finns i cafeterian.
- Har ambulans tillkallats, se till att någon möter och visar vägen.
- Ska den skadade till sjukhus kan det vara bra om någon åker med.

Olycka med allvarligt skadad/avliden häst

- Ta kontakt med personal som är på plats dagtid/kvällstid måndag-fredag samt dagtid lördag. Övriga tider kontakta Ordförande Tobias Jönberg 0761 35 44 91
- Tjänstgörande personal organiserar och delegera arbetet.
- Någon tar hand om eventuell ridlektion/ridelever.
- Någon tar hand om hästen.
- Någon tar hand om hästägaren (om olyckan gäller medlemsuppstallad/besökande häst).
- Tillkalla veterinär, **distriktsveterinärerna 010-122 97 00**
- Personal assisterar veterinären vid behov samt vid eventuell avlivning.
- Kontakta Ordförande Tobias Jönberg 0761 35 44 91 angående den inträffade händelsen om det ej är gjort i första skedet.

- **Dödsfall/allvarlig olycka**

- Larma 112
- Kontakta ordförande Tobias Jönberg som sammankallar krisgruppen.
- Ordförande Tobias Jönberg tar kontakt med vården alternativt **polisen som i sin tur meddelar anhörig.**
- All information till medlemmar styrs av krisgruppen.

Övergrepp

- Samtala med ordförande Tobias Jönberg om vad som väckt dina misstankar eller vad du fått berättat för dig.
- Skriv tillsammans ned vad ni sett/hört och hur ni agerat.
- Diskutera med ordförande hur ni ska gå vidare.
- Kontakta krisgruppen som sammankallas vid behov.
- Kom ihåg att under alla förhållanden är barnets säkerhet av yttersta vikt och går före all annan hänsyn.
- Om misstanken gäller en ledare skall denne genast tas ur verksamheten.
- Om det rör sig om en brottslig gärning, polisanmäl omedelbart händelsen gemensamt (ordförande och du).
- Krisgruppen ansvarar sedan för att informera föreningen.

Punkt 8.5 i föreningens dokument UPPFÖRANDEKOD anger hur vi hanterar händelserna i enlighet med Svenska Ridsportförbundets rutiner och riktlinjer

Brand

- Följ brand- och utrymningsplan som finns uppsatt i alla stall och cafeteria.
- Rädda om möjligt nödställda.
- Larma 112.
- Försök om möjligt släcka.
- Vid behov: Evakuera och räkna in alla deltagande personer. Samling på stora utebanan.
- Kontakta ordförande Tobias Jönberg som sammankallar krisgruppen.
- Anordna en plats för samtal och krishantering som ligger på avstånd från brandplatsen.

Kontakt med media

Krisgruppen ska ha en person utsedd att ha kontakt med media. Övriga och framförallt de som varit inblandade i olyckan och dess anhöriga bör i minsta möjliga mån ha kontakt med media.

Som informationsansvarig, tänk på att:

- Som talesperson måste du vara tillgänglig hela tiden för att informera.
- Övriga i tävlingsledning, på ridskolan eller i stallet ska ha ditt telefonnummer och kunna hänvisa frågor till dig.
- Bestäm vad du vill säga och vad du vill ge för intryck.
- Exakt vad har hänt och varför?
- Vilka säkra fakta finns det?
- Var ärlig och uttala dig bara om saker som du säkert vet. Spekulera aldrig. Håll dig till fakta även om du inte har särskilt mycket att berätta.
- Tveka inte att säga att du inte vet och varför, och be att få återkomma, om du inte kan svara.
- Huvudbudskapet ska vara det samma till alla, både internt och externt.
- Hänvisa mer allmänna frågor till informationschefen på Svenska Ridsportförbundet.
- Bestäm eventuellt nästa informationstillfälle och håll det.
- Kom ihåg att det är polisens sak att informera anhöriga vid dödsfall/allvarlig olycka.
- Skyll aldrig ifrån dig.

- Erkänn om du säkert vet, och att det är helt uppenbart, att ett fel har begåtts.
- Visa empati

Viktiga telefonnummer

Larmcentralen	112
Ordförande Tobias Jönberg	0761-35 44 91
Jourhavande präst (kl 21-06)	nås via 112
Svenska Kyrkan Växjö dagtid	0470-70 48 00
Kommunens krisgrupp	nås via 112

Svenska Ridsportförbundets kontakter vid krissituation

Informationschef 0709-79 56 76 / 0720- 77 41 95

Sport och tävling 0720-77 39 63

Ridklubb/Ridskola 0707 – 32 43 16